

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 18P/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416200213
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gindlová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2017:6416200213.8

Rozhodnutie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Gindlovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti R., a to mal. X. R., nar. XX.XX.XXXX a W. R., nar. XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov: V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. I. X, Z. Š., štátnej občianky SR, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Reptišom, AK so sídlom Žiar nad Hronom, Námestie Matice slovenskej č. 4 a W. R., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. Š., Z.Ž. I. Č.. X, zastúpeného Mgr. Peter Mačaj, so sídlom Dolná 7, 969 01 Banská Štiavnica, o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

Súd s c h v a ľ u j e dohodu rodičov v znení:

Mal. X. R., nar. XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec mal. X., sa z a v ä z u j e prispievať na jej výživu výživným vo výške 100,-€ mesačne, splatným vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa.

Mal. W. R., nar. XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka mal. W. sa z a v ä z u j e prispievať na jeho výživu výživným vo výške 70,-€ mesačne, splatným vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. dieťaťa.

Zameškané výživné za obdobie 11.5.2016 - 31.8.2017 rodičom n e v z n i k l o.

Súd s t y k r o d i č o v s m a l . d e ť m i n e u p r a v u j e.

Súd p r i z n á v a PhDr. Marte Halašovej, PhD, Jána Straku 3, 969 01 Banská Štiavnica, znalkyni z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, znalečné vo výške 577,68€.

Súd u p r a v u j e u č t á r e ň O k r e s n é h o s ú d u Ž i a r n a d H r o n o m , a b y b e z o d k l a d n e p o n a d o b u d n u t í p r á v o p l a t n o s t i t o h t o u z n e s e n i a , p o u k á z a l a z n a l k y n i PhDr. Marte Halašovej, PhD, z J. Straku 3, 969 01 Banská Štiavnica, priznané znalečné vo výške 577,68€ z rozpočtových prostriedkov štátu k rukám znalkyne.

Rodičia s ú p o v i n í n a h r a d i ť t r o v y š t á t u , k a ž d ý z n i c h v o v ý š k e 5 0 % t ý c h t o t r o v .

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.1.2016 domáhala rozvodu manželstva s manželom a úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode manželstva.

2. Tunajší súd rozsudkom č. k. 18P 2/2016 - 30 zo dňa 5.4.2016 rozviedol manželstvo účastníkov konania a mal. X. a W. zveril do osobnej starostlivosti matky, s tým, že otca mal. detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. X. výživným vo výške 100,-€ mesačne a mal. W. výživným vo výške 70,-€ mesačne vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva. Súd styk otca s mal. deťmi neupravil.

2. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP/61/2016-67 zo dňa 2.11.2016 odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku, ktorým súd zveril mal. deti na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky ako aj v časti výroku o určení vyživovacej povinnosti a úprave styku otca s mal. deťmi. V ostatnej časti (v časti rozvodu manželstva manželov) zostal výrok rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 18P 2/2016-30 zo dňa 5.4.2016 nedotknutý. Výrok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2016.

3. Po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom súd vo veci úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode manželstva nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou PhDr. Martou Halašovou PhD., súdnou znalkyňou v odbore psychológia, ktorá podala vo veci znalecký posudok č. 46/2017. Zo záverov znaleckého posudku súd zistil, že obidve deti sú porozvodovým stavom dezorientované. Chceli by, aby sa veci dali do pôvodného stavu, aby bola rodina opäť kompletná. V súčasnej dobe býva mal. X. v domácnosti matky a mal. W. u otca. Obidve deti lojalizujú s rodičmi, u ktorých aktuálne bývajú, teda X. s matkou a W. s otcom. Každý z rodičov mal. detí sa dokáže samostatne postarať o mal. deti a zabezpečiť im plnohodnotnú starostlivosť. Nie je možné preto jednoznačne uviesť, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné, morálne, sociálne a výchovné predpoklady, pre výchovu mal. detí. U obidvoch rodičov bol zistený pozitívny osobnostný potenciál pre výchovu mal. detí ako aj výchovné riziká. Rodičia majú porovnateľný intelekt, čo je dôležité z hľadiska poskytovania rozvojových stimulov obidvom spoločným deťom. Obaja rodičia majú pozitívny vzťah k svojim deťom. Na podvedomej úrovni majú obidve deti porovnateľne pozitívny vzťah ku svojim rodičom, súrodenecké väzby sú tiež obojstranne pozitívne. Zmena doterajšieho výchovného prostredia sa preto zdá byť pre obidve deti nevhodná. Vzhľadom na susedstvo výchovných prostredí rodičov, pozitívny vzťah detí k rodičom, dobré vzájomné súrodenecké vzťahy a porovnateľný pozitívny potenciál rodičov ako aj zistené výchovné riziká, znalkyňa v záveroch znaleckého posudku uviedla, že striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov považuje za vhodnú. Taktiež ponechanie súčasného stavu (mal. X. u matky a mal. W. u otca) môže byť v záujme mal. detí, pokiaľ sa rodičia na tomto modeli dohodnú a umožnia svojim deťom slobodne sa pohybovať medzi domácnosťami rodičov s určením obojstranne prijateľných pravidiel.

4. Obaja rodičia v priebehu konania pred súdom dospeli k dohode ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po právoplatnosti rozvodu manželstva, a to tak, že žiadali, aby súd mal. X. zveril do osobnej starostlivosti matky a mal. W. do osobnej starostlivosti otca, s tým, že matka sa zaviazala prispievať na výživu mal. W. výživným vo výške 70,-€ mesačne a otec na mal. X. výživným vo výške 100,-€ mesačne. Obaja rodičia potvrdili, že od rozvodu manželstva majú vyživovaciu povinnosť k mal. deťom voči sebe uhradenú. Rodičia žiadali uzavretú rodičovskú dohodu schváliť.

5. Otec bol zamestnaný v spoločnosti FOUR TRADE s.r.o., kde dosahoval čistý priemerný mesačný príjem cca vo výške 600,- €. V súčasnom období je otec nezamestnaný, za obdobie od 17.4.2017 do 31.7.2017 bola otcovi mal. detí vyplácaná dávka v nezamestnanosti (apríl 2017-196,-€, máj 2017 - 433,90€, jún 2017 - 419,90€, júl 2017 - 433,90€). V mesiaci marec 2017 mu bola vyplatená nemocenská dávka vo výške 220,60€ a apríl 2017 vo výške 229,80€.

6. Z potvrdeného príjmu matky od zamestnávateľa spoločnosť FALCO SK s.r.o. súd zistil, že matka mal. detí poberala za posledných 12 mesiacov čistý priemerný mesačný príjem cca vo výške 400,-€.

7. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

8. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

9. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Rozsudok o rozvode manželstva účastníkov konania č.k. 18P 2/2016-30 zo dňa 5.4.2016 nadobudol v spojení uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13CoP 61/2016-67 zo dňa 2.11.2016 právoplatnosť dňa 11.5.2016. Vzhľadom k tomu, že s konaním o rozvod manželstva je v súlade s § 24 ods. 1 Zákona o rodine spojené konanie o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode manželstva, súd rozhodoval o tejto časti konania. Rodičia mal. detí v priebehu konania uzavreli rodičovskú dohodu, podľa ktorej žiadali, aby súd mal. X. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na jej výživu výživným vo výške 100,-€ mesačne a mal. W. zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal povinnosťou uhrádzať na jeho výživu výživné vo výške 70,-€ mesačne, nakoľko takýto stav úpravy rodičovských práv jestvuje prakticky od rozvodu manželstva a obe deti ho akceptujú. Obaja rodičia prehlásili, že im za obdobie od právoplatnosti rozvodu manželstva do rozhodnutia súdu nevzniklo žiadne zameškané výživné. Rodičia nežiadali upraviť styk s mal. deťmi. Keďže mal súd z vykonaného dokazovania, a to najmä z výsluchu rodičov mal. detí v konaní pred súdom ako aj zo záverov znaleckého dokazovania za preukázané, že obe deti majú rovnako pozitívny vzťah k obojmu rodičom, pričom sa rozhodli po rozvode rodičov žiť v oddelených domácnostiach, a to dcéra X. s matkou a syn W. s otcom, súd danú úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom aj s prihliadnutím na závery v konaní nariadeného znaleckého dokazovania, považuje za vhodnú pre zdravý psychický a fyzický rast mal. detí. Uvedenú formu starostlivosti o mal. deti na čas po rozvode manželstva pritom doporučila aj samotná znalkyňa, ktorá uviedla, že vhodnou starostlivosťou o mal. deti je jednak striedavá osobná starostlivosť, ako aj zverenie mal. detí do starostlivosti rodičom tak, ako sú umiestnené v súčasnosti na základe ich vlastného rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu súd schválil dohodu rodičov v časti ohľadne zverenia mal. detí do starostlivosti rodičov, nakoľko prihliadol jednak na prejavenej vôľu mal. detí na ich vek a schopnosť samostatne sa rozhodnúť na základe vlastnej vôle, u ktorého z rodičov mienia po rozvode manželstva zotrvať, ktoré výchovné prostredie im je bližšie ako aj prihliadnutím na to, že výchovné prostredia oboch rodičov sa nachádzajú vo vzájomnej blízkosti čo je pozitívne z hľadiska ich stretávania a prehlbovania vzájomných vzťahov.

12. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, súd aj v tejto časti schválil dohodu rodičov, nakoľko má za to, že rodičmi stanovená dohodnutá výška vyživovacej povinnosti je v súlade s potrebami mal. detí ako aj s majetkovými a finančnými možnosťami rodičov. Mal. X. navštevovala posledný 9. ročník Základnej školy a mal. W. 6.ročník Základnej školy v Š. Z.. Z vykonaného dokazovania príjmami rodičov súd zistil, že matka mal. detí pracuje v spoločnosti FALCO SK s.r.o., pričom dosahujú čistý mesačný príjem cca vo výške 400,-€. Otec pracoval v spoločnosti FOUR TRADE s.r.o., pričom jeho príjem z pracovnej činnosti dosahoval priemerne výšku 620,-€ mesačne. V súčasnej dobe je otec nezamestnaný, od apríla 2017 poberá dávku v nezamestnanosti cca vo výške 430,-€ mesačne. Z vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že rodičmi stanovená výška vyživovacej povinnosti je primeraná potrebám mal. detí ako aj finančným pomerom rodičov. Preto súd aj v tejto časti dohodu rodičov schválil.

13. Vzhľadom k tomu, že rodičia nežiadali upraviť styk s mal. deťmi, ako aj s prihliadnutím na vzdialenosť oboch výchovných prostredí a na vek mal. detí, súd je toho názoru, že nie je potrebné autoritatívne upravovať styk rodičov s mal. deťmi, keďže tento rodičia nežiadali v konaní o rozvoze manželstva upraviť.

14. Vzhľadom k tomu, že v konaní bola ustanovená znalkyňa PhDr. Marta Halašová PhD., ktorá v konaní podala znalecký posudok č. 46/2017, súd v rozhodnutí rozhodoval aj o trovách spojených so znaleckým dokazovaním - znalečným. Súd v súlade s ustanoveniami Vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z.z. o odmenách, náhradách, výdavkoch a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov priznal znalkyni znalečné v celkovej výške 577,68€, z toho :

Hodinová odmena podľa § 6 Vyhlášky:

- súdnoznalecká analýza spisového materiálu - 5 hodín,
- psychologické vyšetrenie - 7 hodín,
- psychodiagnostické vyhodnotenie - 18 hodín,
- postulovanie záverov a písomné vypracovanie znaleckého posudku - 12 hodín,
- spolu čas a hodinová odmena celkom 42 hod po 13,28 €, teda 557,76€

Paušálna odmena podľa § 5 Vyhlášky:

- podanie písomného stanoviska 6,64€
- prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom odmena 19,92€
- prešetrovanie - 6,64€
- spolu paušálna odmena vo výške 19,92€.

Spolu odmena za znalecký úkon vo výške 577,68€.

15. Súd priznal ustanovenej znalkyni znalečné spolu vo výške 577,68€ a súčasne upravil účtovné oddelenie tunajšieho súdu, aby bezodkladne po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia poukázal znalkyni priznané znalečné vo výške 577,68€ z rozpočtových prostriedkov štátu k rukám znalkyne.

16. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Vzhľadom k tomu, že v konaní vznikli trovy štátu, ktoré však nie je možné k dátumu vyhlásenia rozhodnutia vyčísliť, nakoľko rozhodnutie o priznaní znalečného doposiaľ nadobudlo právoplatnosť, súd týmto rozhodnutím rozhodol len o nároku štátu na náhradu trov konania tak, že uložil rodičom mal. detí povinnosť nahradiť trovy štátu, každému z nich v rovnakom pomere, vo výške 50% z týchto trov. O výške trov rozhodne súd osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia o priznaní znalečného. Súd na danom mieste poukazuje na to, že predmetné znalecké dokazovanie bolo v konaní nariadené na podnet rodičov, keďže sa nevedeli vzájomne dohodnúť ohľadne úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvoze manželstva. Z uvedeného dôvodu, ako aj s ohľadom na to, že súd u rodičov nevzhladol žiadny z dôvodov vhodných zreteľa na to, aby dané trovy znášal štát, súd im uložil povinnosť znášať tieto trovy každému z nich v rovnakej výške (50% z týchto trov).

18. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko ani u jedného z účastníkov konania nevzhladol dôvod, pre ktorý by mal niektorému z nich priznať náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Proti dohode rodičov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorú súd rozsudkom

schválil, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

Voči výroku o výške znalečného je prípustné odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 Exekučného poriadku) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 Exekučného poriadku).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť dňom jeho doručenia všetkým účastníkom konania (okrem výroku o výške znalečného), nakoľko všetci účastníci konania sa vzdali práva podať voči nemu odvolanie.